

Rapport d'activité

20 25

Съдържание

01

Предговор

02

Курсове по
френски език

03

Езиково и
образователно
сътрудничество

04

Културно
сътрудничество

05

Медиатека

06

Конференции
-дискусии

07

Институционално и
техническо
сътрудничество

08

Научно и
университетско
сътрудничество

09

Представителство
Campus France
България

10

Спонсори,
комуникация и
партньори

Предговор 01

Предговор

2025 г. във Френския институт в България
В края на годината пред нас остават конкретни моменти –
места, гласове, споделено време.

В Благоевград „Алианс франсез“ отново намери свое
помещение в сърцето на града – истинска опора за
сплотения екип и неговия ангажиран управителен съвет.
В този университетски град, франкофонията е
олицетворена и в Езикова гимназия "Акад. Людмил
Стоянов", чието ангажиране с франкофонските програми
и високо ниво на обучение предизвикват възхищение.
Браво на великолепната мрежа от двуезични училища из
цяла България!

В София литературните срещи събраха големи имена на
френската и франкофонската култура – Мари Н Диай,
Камий Лоранс, Джаили Амаду Амал, Ерик Шакур, Сергей
Шикалов. Жив диалог с преводачи, читатели и издатели,
който продължава динамиката на наградата „Виктор
Пасков“ и размислите върху превода и разказите.
Благодарности на Мари Врина-Николов за тази
очарователна инициатива.

Люк ЛЕВИ,
Съветник по сътрудничеството и културната дейност,
Директор, Френски институт в България

Литературата се отвори и към други форми: филмът на Франсоа Озон,
адаптация по Камю, представен пред 3000 зрители, фестивалът
CinéLibri, посветен на литературните адаптации. Изключителна вечер
бе посветена на специалната гостенка Силви Вартан, чиято песен
„Марица“ олицетворява връзката между България и Франция.

И разбира се, както всяка година, Фестивалът на френския филм, който
през 2025 г. бе изключително успешен.

Друг важен момент бе почитта към Желю Желев – философ, дисидент,
първи демократично избран президент на България. Символ на
европейското съзнание и неразривната връзка с Франция, той
олицетворява хуманистичното виждане, което Френският институт в
България с гордост почете.

Предговор

През пролетта седмицата „Ромите на Европа, сърцето на Балканите“ събра изследователи, художници и активисти на терен около една европейска нация, нейното минало, път и промени.

В друга област няколко събития изследваха уязвимостите на демокрацията: дезинформация, изкривяване на разкази, медийна грамотност. Журналисти, академици и практики споделиха своите гледни точки с обща цел: да заздравят активното гражданство.

На сцени, в музеи, зали или на открито, изкуствата заемаха централно място: виолончелистът Готие Капюсон, съвременен театър (Тиаго Родригес, Ясмина Реза, Флориан Зелер), фотография (Антон Роланд Лауб), почит към Кристо, аниматорът Теодор Ушев, визуални изкуства (Емил Стойчев), дизайн на културното наследство (Novetus), изключителни занаяти Международното биенале на стъклото, франкофонски училищен театър във Варна, Форум „Срещи, посветени на френския език“, хорът на 9-та ФЕГ „Алфонс дьо Ламартин“... Толкова много споделени и емоционални моменти.

Нашето сътрудничество в областта на науката и висшето образование включи многобройни инициативи: насърчаване на мобилността и докторантурите под двойно научно ръководство, 60-годишнината от подписването на първото рамково споразумение за научно партньорство между Българската академия на науките и Френския национален център за научни изследвания (CNRS), връщане на археологически обекти, партньорство в областта на управлението на водите, териториални инициативи за климата (Ecoobshtina), проекти в подкрепа на уязвими общности.

Годината беше белязана и от жестове на признание: присъждане на отличителния знак за качество за преподаване по и на френски език, LabelFrancÉducation на 35 СУ „Добри Войников“, връчване на почетни отличия за видни личности, сред които Найден Тодоров, бивш министър на културата и директор на Софийската филхармония.

Какво свързва тези ангажименти? Вкусът към споделяне, вярността към нашите партньори в България и убеждението, че културата е повече отвсякога този хуманизъм, от който се нуждаем в днешно време.

И как да не направим намигване към Ромен Гари, дипломат в София през 1947 г. – велик европейец.

Цялата ми благодарност към страхотния екип на Френския институт в България.

O2

Курсове по френски език

Курсове по френски език

Курсове и изпити през 2025 г.

Възрастни Онлайн и присъствено	1778
Деца и юноши 2025	942
Индивидуални уроци	323
Детска занималня	32
Изпити DELF – DALF	536
Кандидати TEF	10

02

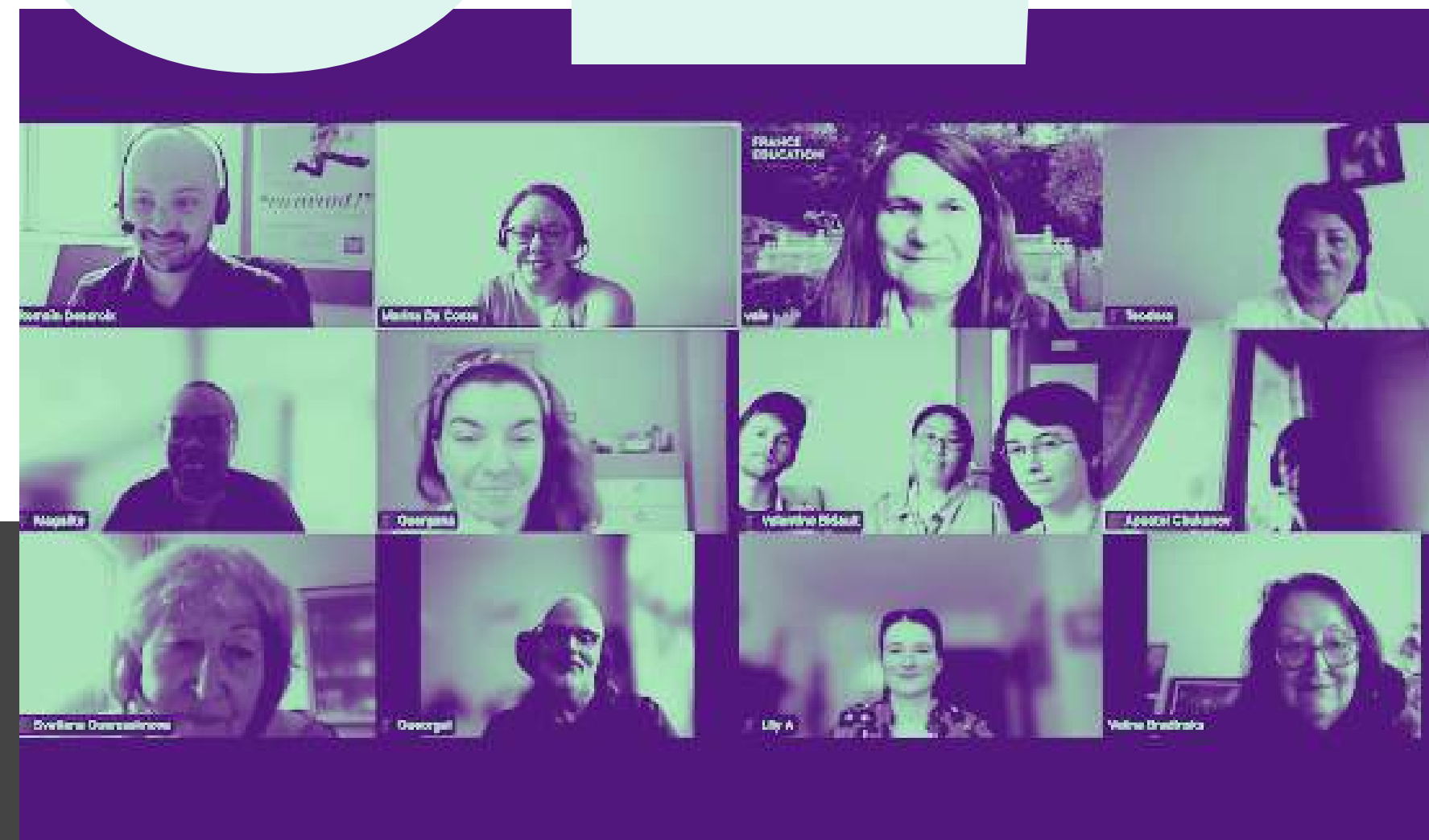
Курсове по френски език

2025 беше година, белязана от нови събития, като:

- 3 онлайн обучения за преподаватели от Френския институт в България в партньорство с France Education international
- Създаване на нови специализирани курсове като „Френски за работещи в туризма“, „Въведение в политическата наука“, както и „Езикови технологии“, в партньорство с франкофонските университетски програми в София.

И от важни моменти:

- Участие в Деня на детето, 1 юни
- Организиране на Ден на отворените врати на Френския институт в България, 13 септември
- Участие в събитието „Голямата маса“, 20 септември
- Участие в Европейския ден на езиците, 27 септември

„Френският език е много повече от красив език –
той е стъпало към успеха във вашето
професионално бъдеще.“

Ромен Декроа, Директор на курсовете

Курсове по френски език

С богат опит през годините, отдел „Езикови курсове“ на Френския институт в България предлага голямо разнообразие от курсове по френски език, съобразени с нуждите на всеки. Независимо дали за удоволствие, обучение, подкрепа в училище или професионално развитие, деца, тийнейджъри и възрастни, начинаещи или напреднали, всички са добре дошли.

Институтът предлага присъствени и онлайн курсове по общ френски език от ниво A1 до C2, подготовка за изпитите за сертификати DELF и DALF, индивидуални уроци, както и разнообразни специализирани ателиета: „Франкофонска литература“, „Юридически френски“, „Въведение в политическата наука“, „Френски за работещи в туризма“ и др.

През 2025г. компании като BNP Paribas, Cargill, NAOS, Plan A, SOF Connect, TotalEnergies, както и редица посолства и администрации, отново ни се довериха за обучението по френски език на своите служители.

Най-малките също не са забравени! Детска занималня приема деца от 1 до 3 години, като предлага дейности, насърчаващи изучаването на френски език, социализацията и развитието на сетивата. Накрая, Френският институт в България предлага възможност за сертифициране на нивото на владене на френски език чрез дипломи и тестове, признати в целия свят: DELF, DALF, DFP, DAEFLE и TEF.

Курсовете на Френския институт в България са предназначени за всички, които желаят да научат или да преоткрият френския език.

2025

ЕЗИКОВО И образователно сътрудничество

ОЗ

Vivons l'aventure du/en français !

„2025 г. – активна година, заедно с всички заинтересовани страни, работещи за развитието на франкофонията в България, дейности за засилване на мястото на френския език в образованието, силна ангажираност, за да остане езикът ни шанс и хоризонт за учениците и семействата. Тази отдаденост ни води всеки ден с решителност, за да живеят френският език и многоезичието в България.“

Матиас Фавро,
Аташе по сътрудничеството в областта на френския език

ЕЗИКОВО И образователно сътрудничество

ОЗ

Езиково и образователно сътрудничество

Стипендии от френското правителство

- 9 стипендии за обучение на преподаватели в Центъра за живи подходи към езиците и медиите (CAVILAM) във Виши
- 9 училища от 6 града

Форум „Среци, посветени на френския език“: „Преподаване с изкуствен интелект“

- 91 учители
- 30 училища, Френски институт в България, „Алианс Франсез“ и университети
- 14 града – 12 публикации в пресата

Месец на франкофонията

- 60 събития
- 27 партньори

Ключови числа:

Общо дейности/проекти за 2025 г.: 43

Партньорски учебни заведения

- 22 училища – езикови гимназии и гимназии с разширено изучаване на френски език
- 15 училища, отличени със знак за качество за преподаване на френски език „LabelFrancÉducation“
- 2 гимназии с френски учебни програми

Годишен план за продължаващо обучение

- 7 обучителни инициативи за преподаватели по френски език и на дисциплини на френски език (DNL)
- 164 обучени учители – 3 френски координатори

Фестивал за франкофонски училищен театър „Франкофонските сцени на България“

- 8 училища
- 70 ученици

Избор на Награда Гонкур в България

- 77 ученици и студенти
- 9 отбора от 6 гимназии и 3 университета

Програма за мобилност „Ронсар“

- 50 български и френски ученици
- 10 училища и 9 града в България

DRÔLES D'OISEAUX

un film de Charlie Belin

ЕЗИКОВО И образователно сътрудничество

Езиково и образователно сътрудничество

През 2025 г. успяхме да засилим подкрепата си за училищата в областта на продължаващото обучение на учителите по и на френски език чрез многогодишен план за действие, изготвен в партньорство с France Éducation International и CAVILAM, с цел подобряване на езиковите, методологическите и дигиталните компетенции на учителите.

9 асистенти по френски език, пристигнали от Франция и разпределени в 6 града в България: Благоевград, Пловдив, Русе, София, Стара Загора и Варна, се превърнаха в опорни точки за нашите дейности.

Броят на училищата с преподаване на френски език, сертифицирани с LabelFrancEducation – приоритет на нашето сътрудничество в областта на образованието – се увеличи от 14 на 15 училища.

Мобилността на учениците и учителите беше подкрепена чрез отпускането на стипендии за стажове във Франция, развитието на европейските програми „Еразъм+“ и двустранните обмени. Програмата „Ронсар“, реализирана в партньорство с академичния регион Оверн-Рона-Алпи, даде възможност на млади български и френски гимназисти да открият нова образователна система в партньорско учебно заведение и да придобият граждански и социални компетенции като самостоятелност и толерантност.

През цялата година Френският институт в България организираше инициативи за популяризиране на франкофонията в сътрудничество със своите партньори: Международен ден на учителите по френски език, „Предизвикателства на четенето“; 8-то издание на „Избора на Награда Гонкур в България“ под почетното председателство на писателя Ерик Шакур, чиято цел е популяризирането на френския език и съвременната франкофонска литература в България, както и насърчаването на сътрудничеството в областта на книгоиздаването и превода; Европейска асамблея на франкофонските гимназисти, за да се подчертае непрекъснатостта между средното и висшето образование.

Езиково и образователно сътрудничество

През март, Месецът на франкофонията, Френският институт в България предложи **богата интердисциплинарна и обхващаща различни области програма**, допълнена от изключителна ангажираност на българските училища, гимназиите с френски програми, „Алианс Франсез“ в България и всички франкофонски заинтересовани страни и партньори в областта на образованието: българското Министерство на външните работи, Посолството на Канада, Посолството на Кралство Мароко, Асоциацията на учителите по френски език в България (APFB), Регионалният франкофонски център за Централна и Източна Европа към Международната организация на франкофонията (CREFECO-OIF), Групата на франкофонските посланици в България (GAF), университети.

Френският институт в България организира също така, съвместно с Асоциацията на учителите по и на френски език и „Алианс Франсез“ във Варна, **28-то издание на Фестивала за франкофонски училищен театър „Франкофонските сцени на България“** в Операта във Варна, в което участваха 70 ученици франкофони от осем училища в България и Румъния.

Четвъртото издание на Националния форум „Срещи, посветени на френския език“ се проведе в Бургас с подкрепата на ПГРЕ "Г. С. Раковски"- гр. Бургас и община Бургас. Основополагаща годишна среща, организирана в партньорство с Асоциацията на преподавателите по и на френски език (APFB), форумът „Срещи, посветени на френския език“ събра близо сто преподаватели, обучители и многобройни представители на франкофонията от цяла България. Темата тази година беше „Преподаване с изкуствен интелект“.

OSB

Културно сътрудничество

О'4

Културно сътрудничество

66 събития:

- 5 за културно наследство и архитектура
- 7 за сценични изкуства
- 48 за дигитални изкуства
- 10 за литература
- 17 за кино
- 5 за музика
- 10 за пластични и визуални изкуства
- 4 конференции
- 6 064 билета за кино
- 57 прожекции, организирани от 78 партньори.
- 19 проекта, ръководени от жени
- 3 проекта, ръководени от двойки с равностойно участие на мъже и жени
- 21 проекта, ръководени от мъже.

04

Културно сътрудничество

„Отделът по културно сътрудничество подкрепя големи събития и български инициативи и изгражда нови, иновативни и междусекторни партньорства на национално равнище. Целта е да се отпразнува европейското културно многообразие, като се подчертае жизнеността на френско-българския обмен за по-видимо, динамично и приобщаващо сътрудничество в областите на културата, изкуството, обмена на идеи и културното наследство, което е от полза и за двете страни.“

Едуар Морно,
Аташе по културно сътрудничество

През 2025 г. Френският институт в България продължи да се ангажира да бъде в центъра на културния живот в България с цел насърчаване на двустранните отношения. Годишната беше благоприятна за развитието на нови области на дейност. Френският институт в България продължи поредицата от конференции и работилници, посветени на **художествените занаяти (Métiers d'art)**: тапети, килими, тъкане и мотиви; изкуствата на огъня – стъкло и керамика, по-специално във връзка с Международното биенале на стъклото. Институтът беше също така основен партньор на второто издание на Sofia Art Fair, организиран в България, на Форума за съвременно изкуство „Буна“ във Варна, както и на големите културни институции в града и страната.

04

Културно сътрудничество

Ключови дейности:

Музика:

Рецитали на виолончелиста Готие Капюсон във Филхармонията и майсторски класове, водени от пианиста Франсоа Шаплен в сътрудничество с Фондация „Венцислав Янков“ във Филхармонията в София.

Сценични изкуства:

2 представления на пиесата „Разстоянието“ на Тиаго Родригес, директор на Фестивала в Авиньон, в Драматичния театър в Пловдив.

Фестивал „One Dance“ в Пловдив с хореографа Амала Дианор.

Покана на професионалисти в рамките на „Focus Danse“ на биеналето в Лион: Атанас Маев, директор на Derida Dance Centre, Елия Лилоф и Асен Асенов, художествени директори на фестивала „One Dance“ в Пловдив.

Програмата „TEATROSKOP“ подкрепи участието на двете трупи „Odysées“ във фестивала АСТ, както и на танцовата трупа „EX-Pose“ съвместно с Националния хореографски център „Via Danse“ от Белфор.

Визуални и пластични изкуства:

Международно биенале на стъклото в София в Националната галерия в София, съпътствано от творчески резиденции на френската художничка Клара Риво и на художника-стъklar Пламен Кондов в Международния център за изследвания в областта на стъклото и пластичните изкуства (CIRVA) в Марсилия.

Френският институт в България допринесе за организирането на изложбата на гоблени от Обюсон и Бове в Националната галерия в София след тяхната реставрация.

Изложба „Букурещката трилогия“, курирана от французойката Соня Вос, организирана в партньорство с галерия „Synthesis“, Гьоте-институт и посолството на Румъния в България.

„Нощта на музеите“ с участието на над 140 галерии и музеи в София и за първи път във Варна, както и създаването на специален уебсайт.

Форумът за съвременно изкуство във Варна „Буна“ се проведе под ръководството на френската кураторка Каролин Арюеро. Бяха представени около тридесет френски творци, сред които Кубра Кадеми (награда за най-добър перформанс) и визуалният артист Боряна Петкова, родена в България и живееща в Париж.

Кино и аудиовизуални изкуства:

Провеждане на тематични поредици в нашата дигитализирана зала „Славейков“ и въвеждане на електронна система за продажба на билети.

Френският институт в България остава верен партньор на големите кинофестивали в България, като „София Филм Фест“, „Синелибри“, фестивала „Златна липа“ в Стара Загора и Фестивала на младото европейско кино. Фестивалът на френското кино в рамките на „Киномания“, със специална селекция от 13 филма, остава връхната точка в нашата кинопрограма.

Реализация и организация на проекта „Black Sea Animation“ с програма от анимационни филми от Румъния, Молдова, България, Турция, Украйна и Грузия, както и професионални срещи с представители от страните от Черноморския регион.

Дигитални изкуства:

„Дигитален ноември“ с DA Fest, посветен на дигиталните изкуства, TDB Play в областта на гейминга и е-спорта, изложбата и перформансите „Мембрани“ с участието на артистите Никола Л. Хайн и Лукас Трунигер, както и нови партньорства с Videnie – място за имерсивно изкуство, и програмата „École de Paris“, заедно с откриването на галерията „AUTOMATIC“.

Обучението за професии в областта на видеоигрите „Playing narratives“, започнало по време на „Дигитален ноември“, ще продължи през цялата 2026 година.

Книги и четене:

„Нощта на четенето 2025“, организирана в партньорство с издателство „Ентусиаст“ и писателката Джаили Амаду Амал.

„Изборът на Наградата Гонкур“ с участието на писателя Ерик Шакур и книгата му „Това, което знам за теб“ (Ce que je sais de toi). Двете сесии на Програмата за подпомагане на книгоиздаването (PAP) подкрепиха 6 български издателства.

През декември 2024 г. Институтът, в партньорство с Международния панаир на книгата в София и Българската книжна асоциация, посрещна писателите Мари Н Диай, Камий Лоранс, Соня и Александър Пусен, Фредерик Льоноар.

Стипендията „Цветан Тодоров“ даде възможност на младата авторка Неда Узунколева да прекара два месеца в резиденция в „Къщата на писателите“ в Ла Рошел, където да напише романа си „Щастието на жирафа“.

Културно наследство и архитектура:

Начало на дейността на фондация „NOVETUS“, посветена на обучението в областта на занаятите и културното наследство, с участието на Борис Делчев, Кристиан Лубутен, Мишел Шариер и Жозеф Ашкар сред около петнадесет гости.

Професионален обучителен курс за български архитекти по опазване на недвижимото културно наследство в партньорство с българското Министерство на културата и „Cité de l'architecture“ – École de Chaillot.

Медиаатека

05

Медиатека

5

Ключови цифри:

- Посетители: 5432
- Заети документи: 15 168
- Нови документи: 754 (книги, филми, периодични издания, видеоигри и дигитален съдържание)
- Нови абонираци се: 483

Медиатека

„Място за срещи, учене и културни открития, отворено за всички, което насърчава четенето и представя новите технологии“.

Ана Методиева, Отговорник „Медиатека“

Отворена за всички - деца, тийнейджъри, възрастни, пенсионери, изучаващи френски език, медиатеката продължава мисията си за достъп до знания и за популяризиране на франкофонската култура, благодарение на разнообразно предлагане: печатни и дигитални ресурси, зона за видеоигри, VR очила и анимации“

Нощ на четенето

За третото издание в България, Френският институт посрещна Джаили Амаду Амал през януари, а през декември — писателите пътешественици Соня и Александър Пусен. Бяха организирани и ателиета по четене за младежка публика и езиковите гимназии.

Медиатека

Анимации

Младата публика остава приоритет: час на приказката, кино-съботи, читателски клуб, вечери с настолни игри, кулинарно ателие „Малките готвачи“, философски закуски. В рамките на месеца на Франкофонията беше проведен цикъл от театрални ателиета за деца (6–10 г.) с театрална къща Мариета и Марионета. Редовно се предлагат и организирани посещения за езиковите гимназии и курсистите на Института.

Дигитален ноември

По повод Дигитален ноември 2025 медиатеката представи VR селекцията на IF Paris, с турнири по Just Dance и ателиета за дигитални приказки за най-малките.

2025

Конференции- дискусии

О6

Конференции-дискусии

Конференциите-дискусии – в сърцевината на програмата на Френския институт

В рамките на своята мисия Френският институт в България организира различни събития и дискусии, които събраха експерти, интелектуалци и широката общественост. Целта беше да се насърчи отворен и конструктивен диалог по теми, които са от съществено значение за българското и европейското общество. Обсъжданите теми са свързани с нашите основни принципи: демокрацията, културното наследство, равенството между половете, културното многообразие, околната среда, социалното приобщаване, гражданската ангажираност и др.

Френският институт желае да остане признат авторитет по тези приоритетни теми за България.

Френският институт в България – участник в обществения дебат

Френският институт в България заема стратегическа позиция, като предлага платформа, посветена на разбирането на европейските демократични предизвикателства.

От (пре)създаването си през 1991 г. Френският институт в България се утвърди на местно ниво като основният културен център на една европейска държава, заемащ ключова роля в улесняването на обмена и защитата на универсалните ценности, скъпи на проевропейската българска интелектуална традиция. Репутацията му се основава на способността му да насърчава отворени и конструктивни дебати, което превръща Франция в страна, призната за своята ангажираност към демократичните принципи, както и в очакван събеседник при обсъждането на чувствителни теми.

Стремейки се да укрепи двустранните връзки, да подкрепи местните таланти и да насърчи диалога, включващ всички, Френският институт в България желае да допринесе значително за обсъждането на предизвикателствата, които България трябва да преодолее. Сред приоритетните въпроси, които трябва да бъдат разгледани, са борбата с корупцията, домашното насилие, интеграцията на ромската общност, правата на ЛГБТ общността, опазването на околната среда, насърчаването на приобщаващия спорт и борбата с дезинформацията.

Конференции- дискусии

Няколко значими моменти от програмата

През май се състоя конференцията „Братята Канети: изключителна европейска съдба“. Тази пътуваща конференция, която премина от София до Русе – родния град на семейство Канети, отдаде почит на тримата братя: Елиас, Жак и Жорж.

В продължение на три дни четения, срещи, прожекции, изложба и музика съживиха спомена за тези изключителни братя и по-специално чрез лекциите на Габриел Алперн и Франсоаз Канети.

От 2 до 5 юни в зала „Славейков“ се проведе конференцията „Ромите в Европа, сърцето на Балканите“. Чрез прожекции и вечери за срещи тази поредица изведе на преден план тяхната история, творчество и многообразието на техните художествени изяви на европейско ниво.

В партньорство с Музея на цивилизациите на Европа и на Средиземноморието, Марсилия (MUSEM) и Центъра за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ тази поредица имаше за цел да допринесе за по-добро признаване на мястото на ромите в нашите общества, като подчертава ролята им на дейци в света на културата, гражданското общество и изкуството в Европа.

В програмата бяха включени прожекции на филмите „Чакарака“ и „Балът“, последвани от дискусии с техните режисьори, кръгли маси, посветени на историята, идентичността и културно-артистичното творчество на ромите, както и концерт на оркестър „Карандила“ с участието на певицата Валентина.

През ноември конференцията „Желю Желев, президентът философ“ почете тази значима фигура на демократичния преход в България и нейната ключова роля за европейското интегриране на страната.

През 2025 се отбеляза двойна годишнина: 90 години от рождението и 10 години от кончината на Желю Желев.

В момент, когато Европа е изправена пред нови предизвикателства — имперски войни, дезинформация, авторитарни заплахи, затваряне в идентичността, Френският институт в България организира тази конференция, за да разгледа актуалността на неговото мислене, да припомни важността на френско-българските връзки и да предаде неговото наследство на новите поколения.

Събитието беше открито с встъпителни изказвания на Жан Мюзители и Стефан Тафров.

Беше организирана фотоизложба, проследяваща живота и творчеството му, както и кръгли маси с участието на Станка Желева, Ив Манвил, Франсоа Фризон-Рош, Михаил Груев, Йордан Йорданов, Райна Карчева и Мишел Елчаниноф, последвани от дискусия за философското и политическото значение на творчеството на Желю Желев.

Институционално и техническо сътрудничество

07

Институционално и техническо сътрудничество

„Нашата дейност се организира около четири приоритета: управление и правова държава, права на човека и приобщаване, екологичен преход и децентрализирано сътрудничество. Тя се основава на съчетаването на френския и българския експертен опит и на създаването на връзки между заинтересовани страни от институциите и гражданското общество.“

Селин Бранки,
Аташе по институционално сътрудничество

Ключови цифри:

- 4 направления: управление и правова държава, права на човека и приобщаване, екологичен преход, децентрализирано сътрудничество
- 7 български държавни служители, преминали обучение в Националния институт за обществена услуга (INSP, бившето ENA) в Париж
- 17 организирани или подкрепени събития и проекта
- Над 20 институционални, граждански и международни партньори

Екипът за институционално сътрудничество подкрепя и съпътства българските партньори (администрации, гражданско общество) по въпроси, свързани с държавното управление, правата на човека, околната среда и децентрализираното сътрудничество.

Институционално и техническо сътрудничество

Управление и правова държава

През 2025 г. дейността в подкрепа на държавното управление и правовата държава свързва основните обществени теми, обект на дискусии, от изкуствения интелект до демократичната памет. През януари международната конференция „AI for Everyone: Creating a Better Future?“ беше част от подготовката за Срещата на върха за действие в областта на изкуствения интелект, проведена в Париж през февруари, в която участваха представители на CNRS, Българската академия на науките, INSAIT и French Tech Sofia. През ноември, в деня на годишнината от падането на комунистическия режим, Институтът отдаде почит на Желю Желев, първият демократично избран президент на България, по повод 90-годишнината от рождението му и 10-годишнината от неговата смърт. Организираната съвместно конференция с Държавна агенция „Архиви“ и с Института „Франсоа Митеран“ събра свидетели на прехода, историци и писатели от Франция и България. Събитието получи широко медийно отразяване.

Медиите и борбата срещу дезинформацията

Борбата срещу дезинформацията беше един от основните акценти през годината, като събра журналисти, изследователи и фактчекъри с цел запазване на интегритета на демократичния дебат. Институтът беше домакин на дебата „Is Freedom of Speech a Lost Cause?“ съвместно с Фондация „Конрад Аденауер“, имаше щанд на изложението „Digital Citizens“ (европейски проект G-LENS, програма CERV) и съвместно с Британския съвет организира представлението „Filtered Reality“ на български гимназистки, посветено на социалните мрежи. Акцентът през декември беше обучение по проверка на факти за български журналисти, проведено от „Агенция Франс-Прес“ в рамките на регионалния проект „Укрепване на демократичните медии в Черноморския регион“, което беше съпътствано от публична кръгла маса, посветена на европейските отговори на дезинформацията.

Административно сътрудничество

Програмата за стипендии за български държавни служители даде възможност на седем ръководни кадри от ресорните министерства на финансите, на правосъдието, на икономиката и индустрията, на регионално развитие и от общините София и Варна, да преминат краткосрочни обучения в Националния институт за обществена услуга (INSP, бившата ENA) в Париж по ключови теми като лидерство на жените на ръководни постове, трансформация на администрацията, преговорите с ЕС и устойчиво градско управление.

Институционално и техническо сътрудничество

Човешки права, приобщаване и борба срещу дискриминацията

Ангажиментът в полза на приобщаването се разгърна в много области, в тясно сътрудничество с партньорите от гражданското общество. По отношение на правата на жените Институтът се присъедини към конференцията „Момичета и образование“, организирана от издателство „Ентусиаст“, с почетен гост писателката Джайли Амаду Амал, лауреат на наградата „Гонкур“ за гимназисти за 2020 г. По време на Празника на франкофонията беше организирана среща на писателките от Френска Швейцария. Институтът допринесе за Олимпийската и Параолимпийската седмица, като посрещна параолимпийския шампион Димитри Паваде. През юни поредицата „Ромите в Европа, сърцето на Балканите“, организирана съвместно с MUCEM и сдружението „Амалипе“, постави акцент върху историята и културното творчество на ромите чрез прожекции, кръгли маси и концерт. През ноември международната конференция „Правата на ЛГБТИК+ хората в Европа“, организирана от сдружение „ЛГБТИ Действие“ (проект PROTEUS, Transatlantic Foundation), беше посветена на прилагането на решенията на Европейските съдилища.

Институтът беше домакин на церемонията по закриването на шестото издание на проекта „Beit“, в което участваха сто и шестдесет ученици от шест училища в София. Накрая Институтът поднови подкрепата си за ATD Quart Monde България за проекта „Борба срещу пренебрегването на бедността“. През декември движението получи втората награда на церемонията „Човек на годината“ на Българския хелзинкски комитет.

Екологичен преход

Дейностите в областта на околната среда бяха насочени предимно към повишаване на осведомеността и обучения. През март в инициативата „Климатична фреска“ се включиха петдесет ученици от гимназии, изучаващи френски език. През май „Конференцията за водата : недостигът на вода и устойчивото управление на водните ресурси“ съпостави предизвикателствата, свързани с недостига на вода, представяйки френските решения за повторно използване на водите, в присъствието на френски експерти, на Петър Димитров, бивш министър на околната среда и водите, както и на представители на българското Народно събрание и местните власти.

Децентрализирано сътрудничество

От 26 до 28 септември, Френското посолство и Институтът подкрепиха второто издание на фестивала на побратимените градове „Twin Towns & Friends“ в Ловеч, съвместно с град Лавал и сдружението „Confiance Bulgarie“, заедно с Ерфурт, Сан Бенедето дел Тронто и Кăлиш. Събитието отбеляза повече от тридесет години приятелство между Лавал и Ловеч и отвори конкретни перспективи за сътрудничество, по-специално в областта на грижите за малките деца.

През 2026 г. Френският институт ще продължи да работи по тези четири приоритета, като укрепи партньорствата, установени през тази година, и разшири кръга на участниците, свързани с дейността си, с цел да се гарантира дългосрочното развитие на френско-българското сътрудничество.

О 8

Научно и
университетско
сътрудничество

Научно и университетско сътрудничество

« ?? »

Арно БОБЕРО,
Аташе по научно и университетско сътрудничество

08

Ключови показатели:

- Стипендианти „France Excellence“: 9
- Стипендианти „France Excellence Europa 2025“: 2
- Български изследователи във Франция: 20
- Стипендианти „French + Science“: 2

Научно и университетско сътрудничество

2025 г. беше белязана от възобновяването на мрежата „France Alumni Bulgarie“. Повече от 400 души вече бяха регистрирани в онлайн платформата, но общността беше неактивна в продължение на няколко години. Три събития допринесоха за нейното съживяване.

След първата среща, организирана през месец март 2025 г. в Посолството на Франция, по покана на посланика, на 12 юни 2025 г. се проведе нова среща по случай Световния ден на алумните. В нея участваха повече от 80 души. Събитието беше съчетано с конференция насочена към български студенти, на които предстои да заминат да учат във Франция, както и за техните семейства. Те получиха практически съвети и се запознаха с опита на четирима възпитаници на френското висше образование, като същевременно осъзнаха, че самите те ще бъдат следващите алумни. Подновената динамика продължи и в началото на месец януари 2026 г. с организирането на събитие около традиционната френска „Кралска пита“ (Galette des Rois).

През месец април Френският институт в България беше домакин на две кръгли маси. Първата беше посветена на изследванията, провеждани от 2002 г. насам от френско-българската археологическа мисия „Аполония Понтика“. Димитър Недев, директор на Археологическия музей в Созопол и Александър Баралис, съръководител на мисията, представиха най-новите открития и техния принос за познанията ни за този древен град на брега на Черно море.

Втората кръгла маса, озаглавена „Демографската криза: реалности, решения и перспективи за България и света“, събра френски и български гледни точки по особено чувствителен въпрос. В дискусиата участваха Давид Дюамел, демографът Стоянка Черкезова и бившият министър Николай Василев.

През пролетта две френски изследователки бяха поканени на 15-ия Софийски фестивал на науката, организиран от фондация „Красива наука“. Флор Хопкинс-Лоферон, историк на изкуството и специалист по научните въображаеми светове изнесе лекция за връзките между науката и имажинерното в научнофантастичната литература от началото на XX век. Алиенор Рюфен Солас, историк по антична Тракия, участва в кръгла маса с Иво Топалилов, директор на Центъра по тракология към Българската академия на науките, посветена на съвременното състояние на изследванията върху траките.

През месец ноември това партньорство продължи в рамките на Фестивала на науката в Пловдив с участието на антрополога Оливие Живр, който представи своите изследвания върху звуковите култури на Балканите.

За да отбележат шестдесетата годишнина от първото рамково споразумение, подписано през 1965 г. между Националния център за научни изследвания на Франция (CNRS) и Българската академия на науките, в Академията беше организирана среща, посветена на историята и настоящето на това сътрудничество. Две лекции, изнесени от Дени Гютлебен, директор на Музея „Кюри“, и проф. Илиана Марчева проследиха развитието на двете институции. Събитието даде възможност също така да бъдат представени актуалните съвместни проекти и механизмите, които ги подкрепят – от програмата „Рила“ до европейски инструменти като „Хоризонт Европа“.

По повод 120-годишнината от френския закон за разделението между Църквата и държавата, Френският институт в България организира кръгла маса, посветена на отношенията между религиите и публичната власт във Франция и България. С участието на Анаел Шокто, Даниела Калканджиева и Атанас Славов, дискусиата постави в сравнителна перспектива правните рамки и обществените дебати в двете страни.

Накрая годината завърши със среща на ръководителите на франкофонските университетски програми в България. Понастоящем страната разполага с осем такива програми, разпределени в четири университета в гр. София и обхващащи широк спектър от дисциплини: икономика, политически науки, езици, право, информатика и химично инженерство. Срещата даде възможност да бъде направен преглед на състоянието на тези програми и да се подчертае тяхната ключова роля за насърчаването на франкофонското висше образование в България.

Представителство на Campus France в България

09

Представителство на Campus France в България

„Представителството на Campus France в България отговаря за популяризирането на френското висше образование в България. То предоставя на българската общественост надеждна, конкретна, подробна и напълно безплатна информация, която ще бъде от голяма полза за всички, които решат да продължат висшето си образование във Франция.“

Бранимир ГЕНЕВ,
Отговорник Campus France в България

През цялата година основната мисия на Представителството на Campus France в България беше да оказва конкретна помощ и персонализирано съдействие на български ученици и студенти при осъществяването на техните проекти за обучение във Франция. Така бяха проведени 251 консултации (на място във Френския институт в България, по време на изложения и онлайн), а 173 души участваха в 5 ателиета, посветени на следните теми: изготвяне на автобиография и мотивационно писмо, представяне на платформата Parcoursup, представяне на стипендиите на френското правителство, процедурата за прием в Института по политически науки в Париж и подготовка за учебен престой във Франция. Бяха осъществени и няколко посещения и презентации за висшето образование във Франция в български училища и университети: организирани бяха 16 презентации в 13 училища в София, а обиколки из страната позволиха посещения в 19 гимназии и 5 университета.

Представителство на Campus France в България

Друга текуща мисия на Представителството на CampusFrance в България е управлението на стипендиите „France Excellence“. През месец май две журита, съставени от български франкофонски университетски преподаватели, изслушаха 27 кандидата, от които 9 бяха избрани: 5 за обучение в бакалавърска степен, 3 за магистърска степен и 1 за съвместни докторантури. Към тях се добавят двамата български студенти, избрани за стипендията „France Excellence Europa 2025“. В чест на отличените беше организиран прием в сградата на Френския институт в България преди заминаването им за Франция. Освен това бяха присъдени 20 стипендии за Научен престой на високо ниво на млади и утвърдени изследователи. 2 стипендии по програма « French + Science » бяха отпуснати на двама студенти от Шуменския университет и Военноморската академия във Варна. Благодарение на тези стипендии те осъществиха престой в гр. Безансон „Микро, нано и умни технологии за индустриални приложения“ и в гр. Брест „Морски науки и технологии“.

Изложението за обучение и професионална реализация „Study in France, Work in Bulgaria“, организирано в партньорство с агенция CampusFrance в рамките на „Tournée des Balkans“, организирано от агенция Campus France, представи пред българската публика френското висше образование, 8 франкофонски университетски специалности в 4 български университета, както и френски компании, установени в България. Акцентът беше поставен върху възможностите за обучение на английски език във Франция и многобройните възможности за работа в България за млади франкофонски дипломанти. Над 150 посетители имаха възможност да се срещнат с представители на 8 френски университета и висши училища, 6 франкофонски специалности в България, 5 компании и сдружение „Тук-Там“, което подпомага професионалната интеграция на българи, завърнали се от обучение в чужбина. Представителството на Campus France България също имаше щанд и организира „Алумни кът“, където посетителите имаха възможност да се срещнат с млади българи, завършили образованието си във Франция и завърнали се в България. Накрая няколко конференции запознаха учениците и студентите с учебните програми във Франция в областите право, медицина, графичен дизайн, инженерни науки, политически науки и архитектура, както и с възможностите за обучение на френски език в България.

Спонсори, комуникация и партньори 10

Спонсори, комуникация и партньори

„Комуникацията е нишката, която свързва всеки проект. Работим заедно, за да популяризираме френско-българското сътрудничество и всички негови измерения. Както във всяка здравословна връзка, комуникацията е ключът. Надяваме се чрез комуникацията на Френския институт в България да запазим специалните си отношения с публиката и партньорите.“

Ключови числа :

- ТВ: 1 ч. 27 мин. и 28 сек.
- Радио: 4 ч. 18 мин. и 13 сек.
- Публикации: 109
- Последователи Facebook: 27 241
- Последователи Instagram: 3 504
- Уникални посетители на уебсайта: 123,355

Здрава СТОЕВА,
Отговорник “Комуникация и партньорства”

10

Спонсори, комуникация и партньори

10

През 2025 г. продължихме активно да популяризираме нашите дейности чрез богата, увлекателна и атрактивна комуникация.

Стремим се да разпространяваме приобщаващо, ясно и професионално послание, като обръщаме особено внимание на визуалната си идентичност и представяме ценностите на Института, за да достигнем до целевите си публики. Подхождаме с голямо внимание към всеки проект, с цел да създаваме ангажиращо съдържание, което достига до възможно най-широка аудитория.

Благодарение на нашите спонсори: BNP Paribas, NAOS (Bioderma, État Pur, Esthederm), Servier, TotalEnergies, Veolia и Sofiyska Voda, както и Keos Sofia (Renault), успяхме да подкрепим нашите проекти и да реализираме прекрасни събития в различните звена на Френския институт.

Бихме искали да благодарим на нашата публика за интереса към различните реализирани проекти.

Искаме също така да благодарим на нашите партньори за тяхната постоянна подкрепа и доверие!

20
25